

Andmekaitse Inspeksioon
Tatari 39
Tallinn 10134

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122
(taotluse esitaja)

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	Enne pensioniiga II pensionisambast väljamaksete mõjude analüüs	
Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5)	või	Jah
uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)		Jah
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>		
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?		Erik Amann, 671 3819, andmekaitse@rmit.ee
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>		Vastavalt 1.10.2025 jõustunud isikuandmete kaitse seaduse muudatusele, ei ole poliitika kujundamise eesmärgil läbiviidavate uuringute puhul, milles töödeldakse eriliiki isikuandmeid, vaja taotleda kooskõlastust eetikakomiteelt.
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>		Ei

1. Vastutava töötleja üldandmed²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Rahandusministeerium, 70000272, Suur-Ameerika 1 10122 Tallinn Harju maakond Tõnu Lillelaid, tonu.lillelaid@fin.ee
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui	

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötleda.

erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	
---	--

2. Volitatud töötaja üldandmed³	
2.1. Volitatud töötaja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	Tallinna Tehnikaülikool, 74000323 Ehitajate tee 5, 19086 Tallinn Erik Puura, info@taltech.ee
2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	

3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus? <i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i>	Käesoleva taotlusega soovime muuta rahandusministeeriumi poolt 04.12.2025 saadetud taotlust nr 13-2.1/5249-1, mille kohta saime Andmekaitse Inspeksioonilt otsuse nr 2.2.-1/26/9-2. Tegu on uuringuga, mille läbiviijaks on Tallinna Tehnikaülikool. Rahandusministeeriumi ja Tallinna Tehnikaülikooli vahel on sõlmitud leping nr 1.4-6/24/14 Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 9 punkti 1 kohaselt on kõigi ministeeriumide ülesanne kavandada ja viia ellu oma valitsemisalale tarvilikku teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni, pidades silmas teadmistepõhise poliitika kujundamise põhimõtteid ning arvestades riigi ja valitsemisala strateegilisi sihte ning terviklikku toimimist. Isikuandmete kaitse seaduse §6 kohaselt on lubatud isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloouringu ning riikliku statistika vajadusteks ning lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil ja nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötaja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Lõi-
---	---

³ Volitatud töötajate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötajad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötaja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötaja on volitatud töötajale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

kest 1 tulenevalt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul ning enne isikuandmete üleandmist teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadustel töötlemiseks asendatakse isikuandmed pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul andmetega. Palumegi võimalust kasutada antud uuringus registrite pseudonüümitud andmeid.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 65 on Rahandusministeeriumi valitsemisalas riigi eelarve-, ressursihaldus-, maksu-, tolli- ning finantspoliitika kavandamine ja elluviimine, majandusanalüüs ja -prognoos, riigiabialane nõustamine ja koordineerimine, raamatupidamise, audiitortegevuse, riikliku statistika, avaliku teenistuse ning riigivara ja riigihangetega seotud tegevus, riigi rahavoo juhtimine, välisvahendite kasutamise korraldamine, riigi antavate laenude ja riigigarantiide korraldamine, kohaliku omavalitsuse üksuste arendamine ja nõustamine, regionaalarengu, riigi- ja regionaalhalduse kavandamine ja koordineerimine ning ruumilise planeerimise alase tegevuse korraldamine ja järelevalve ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

Vastavalt Rahandusministeeriumi põhimääruse § 30 lg 5 on Rahandusministeeriumi finantsteenuste poliitika osakonna ülesanne kujundada ja koordineerida finantssektori poliitikat, muu hulgas valmistada ette õigusaktide eelnõusid ning koordineerida nende rakendamist finantsjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantskirjaoskuse edendamise, panganduse ja kindlustuse ning muude finantsteenuste, samuti finantsturgudega seotud taristute toimimise ja finantssektorit kaasaivate pensioni- ja teiste sotsiaalkindlustusskeemide valdkonnas.

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

Kirjeldage uuringu eesmärke ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.

2026. aasta alguses möödus viis aastat II samba muudatustest, millega lubati II sambast raha välja võtta enne pensioniiga. 2026. aasta alguseks oli raha väljavõtmise avaldusi esitanud üle 250 tuhande inimese ja väljavõetud summa ulatus üle 2 miljardi euro.

Tegemist on olnud pensionisüsteemi jaoks väga olulise muudatusega, mille tegelik kogumõju selgub kaugemas tulevikus. Muudatuse mõju on praeguseks hinnatud üldisel tasemel, sest ei ole teada II sambast raha väljavõtnud inimeste pensioniõiguste suuruseid (I ja III sammas) ning muid sissetulekud, et hinnata täpsemalt nende hakkamasaamist pensionieas.

Teisalt on tekkinud poliitikutel soovid ja mõtted praegust süsteemi uuesti muuta. Kõiki uusi muudatusi tuleb aga varasemast oluliselt detailsemalt analüüsida, sest kuigi muudatus võib esmapilgul tunduda marginaalne, siis võib lihtsalt tekkida olukord, kus süsteemis raha väljavool suureneb või tekib hoopis nn „fondijooks“ (raha võtavad välja ka need inimesed, kes seda muidu ei plaaninud).

Rahandusministeerium on korra juba põhjalikumalt analüüsinud II sambast raha väljavõtnud inimesi „II sambast enne pensioniiga raha väljavõtmise mõjude analüüsiga“ (AKI otsus 2.2.-1/25/16-4). Selle tulemusena selgus, et mõjuanalüüsi tuleks teha põhjalikumalt ning kaasata juurde täiendavaid andmeid. Analüüsi tegemiseks kaastakse Tallinna Tehnikaülikooli teadlased.

Käesoleva uuringu eesmärk ja uurimisküsimused:

- 1) Kuidas mõjutavad pensionikogumist ning pensionifondist raha väljavõtmist erinevad sotsiaaldemograafilised tegurid nagu: vanus, sugu, haridus, perekonnaseis, tegevusala, tööalane staatus ja muud sarnased faktorid.
- 2) Kuidas mõjutavad pensionikogumist ning pensionifondist raha väljavõtmist hariduslikud ning akadeemilisi ning intellektuaalset võimekust mõõtvad näidikud nagu: haridustase, haridusvaldkond, riigieksamite tulemused erinevate valdkondade lõikes, keelteoskus
- 3) Kuidas mõjutavad pensionikogumist ning pensionifondist raha väljavõtmist perekondlikud ning sotsiaalsed mõjud (sh perekond, töökoht).
- 4) Millisel määral on pensionifondist välja võetud raha liikunud kinnisvaraturule ning kui palju on pensioni väljavõtmist mõjutanud varasem kinnisvara omamine või eeldatav eesmärk kinnisvara soetada.

Pensionit puudutavad otsused omavad nii indiviidi kui ühiskonna seisukohalt väga olulist mõju finantsheaolule. Finantsheaolu üheks olulisemaks mõjuriks on rahatarkus ning detailsed sotsiaaldemograafilised, hariduslikud, akadeemilise võimekuse ning sotsiaalsed mõjurid võimaldavad hinnata, millised nimetatud teguritest on pensioniga seotud otsuseid kõige rohkem mõjutanud ning kas eksisteerib pigem käitumuslikke faktoreid (psühholoogiast või karjakäitumisest mõjutatud) või objektiivseid faktoreid (väikesed sissetulekud, potentsiaalsed perekondlikud või tervislikud mõjud), mis omavad olulist mõju indiviidide otsustele pensionit koguda (millises mahus) või pensionisammastest väljuda. Detailsete fondivalikute seostamine eelnevalt nimetatud tegurite klassidega võimaldab hinnata fondivaliku tinglikku õnnestumist või ebaõnnestumist (mõõdetuna ajaloolise tootluse baasil) mõju üldisele otsusele pensioni kogumise osas. Vastavad tulemused võimaldaksid disainida poliitikasoovitusi ning vaikimisi valikuid, mis aitaksid kaasa kokkuvõttes suurema finantsheaolu ja ratsionaalsemate valikuteni jõudmisel.

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Isiku tuvastamist võimaldavate andmete (isikukood, ees-ja perekonnanimi, sünniaeg) kaasamine on vajalik, et ühe registri andmeid oleks võimalik isikupõhiselt siduda teiste registrite andmetega. Isikupõhine tuvastamine on vajalik ainult selles faasis, kus Statistikaameti töötaja loob igale isikule unikaalse pseudonüümitud koodi, mis võimaldab registrite andmeid siduda. Volitatud töötleja viib analüüsi läbi ainult pseudonüümitud andmestikega.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Riigi ülesandeks on vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele tagada inimestele abi vanaduse korral, seda tehakse peamiselt pensionisüsteemi abil. Pensionisüsteem puudutab igat inimest – pensioniks kogumine algab tööelu alguses ja kestab ca 45 aastat, pärast seda u 20 aastat on inimene vanaduspensioni saaja. Pensionikulud moodustavad riigieelarvest ca 1/5, mis tähendab, et selle jätkusuutlikkus omab kõige suuremat mõju riigieelarve rahalisele jätkusuutlikkusele. Samas on Eesti rahvastik vananemas, tööealine elanikkond vähenemas ja praegune suhteliselt madal pensionite tase veelgi vähenemas. Madal pensionite tase on jätnud ca 40% pensionäridest suhtelisse vaesusesse eelnevalt nimetatud tegurite tõttu.

Riigi eesmärgiks on tagada elanike majanduslik toimetulek efektiivse sotsiaalkaitse süsteemi kaudu ning püsiva ja kvaliteetse pensionipoliitika läbiviimiseks on vaja kvaliteetseid alusandmeid.

Uuringu väljundit vajavad pensionipoliitika kujundamiseks eelkõige Rahandusministeerium, kuid ka Sotsiaalministeerium. Täpsemate andmetega on võimalik paremini hinnata II samba reformi mõju nii pensionisüsteemile kui ka riigieelarvele. Samuti on tulemusena võimalik paremini ette valmistada pensionide nõustamist. Uuringu tulemused võivad mõjutada kõiki pensionikogujaid ja omab ka riigieelarvele olulist mõju.

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

Analüüsi sisuliseks läbiviijaks ja volitatud töötlejaks on Tallinna Tehnikaülikool.

Analüüsiga seotud andmeandjad (registripidajad) on järgmised: AS Pensionikeskus, Eesti Hariduse Infosüsteem (vastutav töötleja Haridusministeerium), Statistikaamet, Registrate ja Infosüsteemide Keskus.

Andmete liikumine uuringus on kavandatud nii, et oleks võimalikult lühike andmete liikumise tee ja andmeid töötleks minimaalselt vajalik hulk inimesi. Registripidajatelt liiguvad isikustatud registriandmed turvalisi kanaleid pidi Statistikaametisse. Statistikaamet pseudonüümib andmestikud ja teeb need TTÜ teadlastele kättesaadavaks kinnises Statistikaameti andmetöötluskeskkonnas (teadlaste keskkond), kust andmeid välja viia ei ole võimalik.

Isikuandmete töötlemine on vajalik andmete koondamiseks ning teatud isikuliste kategooriate

loomiseks, et viia seejärel läbi kvantitatiivne statistiline analüüs. Erinevad registriandmed seotakse unikaalsete isikule omastatud koodidega (UID). Isikuandmete sidumine ja andmete töötlemine toimub järgides põhimõtteid, mis tagavad selle, et isiku kohustuste mahtu ei suurendata ning tema õigusi ei kahjustata.

1. Isikuandmed on nähtavad vaid registripidajatele ning Statistikaametile andmete pseudo-nüümimise käigus. Statistikaametis on suur osa andmeid juba riikliku statistika eesmärgil varasemalt koondunud.
2. Päringutes palume koondada andmeid, mis on registripidajatel juba olemas. See tähendab, et andmesubjektide poole ei pöörduta eraldi andmete kogumiseks ning andmesubjektidel ei teki täiendavaid kohustusi. Iga andmeallikas teeb registrist päringu statistiliseks analüüsiks vaid vajaliku minimaalse andmekoosseisu kohta.
3. Kõik registripidajad edastavad enda andmed Statistikaameti turvalisse andmetöötluskeskkonda, misjärel isikukoodid asendatakse unikaalsete identifikaatoritega (UID). Tallinna Tehnikaülikoolil puudub ligipääs isikukoodi ja UID-i seostavale võtmele (nn linkimisvõtmele), mistõttu ei ole teadlastel võimalik andmeid otseselt isikuid tuvastavale kujule tagasi viia. Kuivõrd andmestik koondab andmeid mitmest registrist, eksisteerib teoreetiline võimalus, et haruldaste tunnuste kombinatsiooni alusel võiks üksikisik olla kaudselt tuvastatav. Siiski ei ole see mõistliku pingutusega teostatav ning on juhuslikult võimalik üksnes juhtudel, kui isik on töötlejale tuttav ning tema kohta teatakse olulist taustinformatsiooni. Selle riski maandamiseks rakendatakse järgmisi meetmeid: (a) andmetele on ligipääs ainult konkreetse projekti uurimisrühma liikmetel Statistikaameti turvalises töötluskeskkonnas; (b) isikutasandi andmeid ei ole lubatud keskkonnast välja viia; (c) avaldatakse ainult agregeeritud statistilisi tulemusi, mille puhul järgitakse konfidentsiaalsusreegleid (sh minimaalne vaatluste arv analüüsitava rühmas). Ühe registri andmete põhjal eraldiseisvalt isiku tuvastamine ei ole võimalik.

Statistikaamet hävitab lepingu lõppedes päringuga juurde küsitud algandmed ja kõik projekti jaoks teadlaste keskkonda ette valmistatud pseudonüümitud andmestikud. Neid andmeid, mis Statistikaametil on juba statistika tegemiseks olemas, ei hävitata.

Andmete töötlemine toimub Statistikaameti turvalises teadlaste keskkonnas, mis on spetsiaalselt loodud tundlike andmetega teadustöö läbiviimiseks. Keskkond vastab kõrgeimatele turvastandarditele ning on kasutusel paljudes teadusprojektides, sealhulgas sellistes, kus töödeldakse eriliiki isikuandmeid. Keskkonna peamised turvameetmed on järgmised:

- ligipääs on piiratud ainult konkreetse projekti jaoks volitatud teadlastega, kelle isik on eelnevalt tuvastatud;
- andmeid ei ole võimalik keskkonnast välja kopeerida, alla laadida ega edastada;
- kogu tegevus keskkonnas on logitud ja auditeeritav;
- väljundkontroll tagab, et keskkonnast väljastatakse ainult agregeeritud tulemusi, mis vastavad konfidentsiaalsusreeglitele (sh minimaalne vaatluste arv analüüsitava rühmas).

Koostatud pseudonüümitud andmebaasi osas tagatakse konfidentsiaalsus ning selles olevaid andmeid ei ole lubatud kopeerida, levitada ega avalikustada kolmandatele osapooltele. Kõik tulemused esitatakse statistilise analüüsina üldistatul kujul.

Isikuandmete töötlemine ei kahjusta andmesubjektide õigusi ega muuda nende kohustuste mahtu, kuna uuringuprojekti lõpptulemuseks on teaduslik üldistus. Andmetöötleja lähtub andmete töötlemisel isikuandmete töötleja üldjuhendis toodud andmete töötlemise põhimõtetest.

Arvestades rakendatavaid kaitsemeetmeid on andmeleкке tõenäosus äärmiselt väike. Statistikaameti turvaline keskkond on tehniliselt projekteeritud selliselt, et andmete volitamata väljastamine

ei ole võimalik. Juhul kui selline olukord peaks siiski tekkima, on tagajärjed minimaalsed järgmistel põhjustel:

- kõik andmed on pseudonüümitud, mistõttu ei ole andmeid võimalik isikutega otseselt siduda;
- kaudne tuvastamine tunnuste kombinatsiooni alusel on äärmiselt keeruline, kuna registriandmed on pidevas muutumises ning lekkinud andmed ei kajastaks enam tegelikku olukorda;
- ligipääs andmetele on ainult ühel kogenud andmetöötajal (Tallinna Tehnikaülikool), kellel on pikaajaline kogemus sarnaste teadusprojektide läbiviimisel.

Info kõigi ministeeriumi poolt läbiviidavate uuringute ja analüüside kohta avaldatakse ministeeriumi lehel. Lehte ja sellel kajastuvat infot hoitakse ajakohasena. Inimestel on võimalik lehel tutvuda uuringute ja analüüside eesmärkide, andmekoosseisude ja analüüsi kokkuvõtliku teabega.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?

Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis ⁴ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

Isikuandmete allikad hõlmavad järgmisi registreid ja registripidajaid:

- Pensioniregister (AS Pensionikeskus);
- Eesti Hariduse Infosüsteem (Haridusministeerium);
- Statistikaamet (Rahandusministeerium)
- Registrite ja Infosüsteemide Keskus (Justiits- ja Digiministeerium)

Andmete komplekteerimine ning edastamine toimub järgmise skeemi alusel:

Registrid teevad punktis 9 kirjeldatud isikute kohta sünniaastate järgi väljavõtte oma andmebaasist. Registripidajatelt liiguvad isikustatud registriandmed turvalisi kanaleid pidi Statistikaametisse. Statistikaamet pseudonüümib andmestikud ja teeb need TTÜ teadlastele kättesaadavaks kinnises Statistikaameti andmetöötluskeskkonnas (teadlaste keskkond), kust andmeid välja viia ei ole võimalik. Tallinna Tehnikaülikooli teadlased saavad kasutada vaid Statistikaameti poolt pseudonüümitud andmeid.

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.

Andmeid töödeldakse kõigi 2025 aasta lõpus elus olnud Eesti elanike kohta, kelle andmed on rahvastiku statistilises registris ning kelle sünniaasta on 1960-2002. Kogumi orienteeruv suurus

⁴ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

on 800 000 isikut.

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Andmeid küsitakse 2025. aasta lõpu seisuga (või andmepäringu tegemise seisuga kui ei ole võimalik andmeid välja võtta 2025. aasta lõpu seisuga) ning 2021-2025 perioodi kohta. Andmestik sisaldab inimesi, kes olid elus 31.12.2025 seisuga ning tulenevalt sünniaastast 18-60 aasta vanused 2021 aasta alguse seisuga.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada tootluse lisana (nt tabelina).

Koostatakse uued eraldi andmestikud ja ei kasutata varasemaid andmestikke (AKI otsus 2.2.-1/25/16-4).

Pensionikeskusest:

- Isikukood
- Keele eelistus
- II samba kontojääk (raha) seisuga 31.12.2025
- III samba kontojääk (raha) seisuga 31.12.2025
- II samba investeerimiskontole kantud summa seisuga 31.12.2025
- II sambast raha väljavõtmise avalduse kuupäev
- II samba sissemaksete peatamise kuupäev
- II samba kehtiv maksemäär
- II sambast väljavõetud summa seisuga 31.12.2025
- III sambast väljavõetud summa seisuga 31.12.2025
- II samba personaalne IRR tootlus seisuga 31.12.2025
- Aktiivne II samba pensionifond
- Mitmes II samba pensionifondis on inimesel osakuid
- Kohtutäituri arestitud summad
- II samba kontojääk pensionifondide lõikes
- Aktiivne III samba pensionifond
- III samba kontojääk pensionifondide lõikes

Eesti Hariduse Infosüsteem:

- Isikukood;
- Õppekoha IF;
- Õppeasutuse ID;
- Õppeasutuse nimi;
- Õppeliik (kõrg, kutse);
- Õppetase;
- Õppekava kood;
- Õppima asumise päev;
- Lahkumise kuupäev;
- Lahkumise põhjus (lõpetas või katkestas);
- Omandatud kvalifikatsioon;
- Riigieksami nimetus (aine);
- Riigieksami tulemus;
- Riigieksami soorituse kuupäev;
- Lõpetatud õppeasutuse ID;

- Lõpetatud õppeasutuse nimi;
- Lõpetamise kuupäev;
- Haridustase (põhikool, gümnaasium);
- Õppeaine lõputunnistusel;
- Hinne lõputunnistusel.

Statistikaamet:

- EHIS õpisündmused 2005-2025
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - EHISe isiku identifikaator
 - Õppeasutuse ID
 - Õppeasutuse nimi
 - Õppeliik (kõrg, kutse, üld)
 - Õppetase/haridustase
 - Õppekava kood (lisaks andmed õppekavade lisaandmete kohta)
 - Õppima asumise päev
 - Katkestamise kuupäev
 - Lõpetamise kuupäev
- Rahvaloenduse andmestik 2021
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - Emakeel
 - Tööhõive seisund
 - Amet
 - Tegevusala
 - Haridustase
 - Peamine elatusallikas
 - Keelteoskus
 - Leibkonna ja perekonna seisund
 - Samal aadressil elavate inimeste arv
 - Töökoha asukoht (riik, KOV)
 - Pikaajalise terviseprobleemi olemasolu
 - Usuline kuuluvus
- Rahvastiku statistiline register 1.1. 2026
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - Sugu
 - Sünniaasta
 - Elukoht (KOV täpsusega),
 - Kodakondsus
 - Kõrgeim haridustase
 - Laste arv
- Surmade andmebaas
 - Surma aasta
- Sotsiaalkaitse infosüsteem: määratud pensionid
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - Pensioniliigi kood
 - Määratud pensioni suurus kalendrikuus, euro (2021-2025, iga aasta lõpu seisuga)
 - Teenitud pensionikindlustusstaaz, aasta
- Sotsiaalkaitse infosüsteem: väljateenitud pensioni õigused (2021-2025, iga aasta lõpu seisuga)
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator

- Isiku teenitud kindlustusosakute kogusumma perioodil 01.01.1999 – 31.12.2020
- Isiku teenitud kindlustusosakute kogusumma alates 01.01.2021
- Iga-aastane pensionikindlustuse sotsiaalmaksu osa
- Teenitud kindlustusstaaž kokku alates 01.01.1999
- Ühendosakute summa alates 01.01.2021
- Solidaarosakute summa alates 01.01.2021
- Maksuameti andmestik (2021-2025)
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - TSD-l deklareeritud tulu;
 - dividendid (INF1);
 - ettevõtluskonto tulud;
 - FIDEK Vorm E;
 - FIDEK Vorm A
- Registrite ja Infosüsteemide Keskus: Kinnistusraamatu andmed 2020-2025 (31.12 seisuga)
 - Isiku pseudonüümitud identifikaator
 - Katastriüksuse pseudonüümitud identifikaator
 - Omaniku osa suurus kaas või ühisomandist (murdarv, mitte pindala)
 - Kinnistu tüüp (korteriomand, kinnisasi, korterihoonestusõigus, hoonestusõigus)
 - Omandi liik (ainu-, kaas- või ühisõigustatus)
 - Katastriüksuse aadress KOV täpsusega
 - Kui ühel registriosal on samaaegselt omanikuks ilma isiku pseudonüümitud identifikaatorita isik (sh nt juriidiline isik), siis selliste isikute kohta ridu ei lisata või lisatakse neile üldine ühine pseudonüümitud identifikaator (nt juhul kui vastavate ridade kustutamine oleks tehniliselt keeruline või tooks kaasa uuringusse kuuluvate isikute kohta andmete kustutamist).

Registrite ja Infosüsteemide Keskus

- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2020
- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2021
- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2022
- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2023
- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2024
- Kinnistusraamatu väljavõte isikule kuuluva kinnisvara osas seisuga 31.12.2025
- Sealhulgas andmekoosseis (2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 lõpu seisuga tehtud väljavõtete puhul)
 - Omaniku isikukood
 - Omaniku osa suurus kaas- või ühisomandist
 - Kinnistu liik
 - Kinnistu sihtotstarve
 - Katastriüksuse aadress KOV täpsusega
 - Kehtiva hüpoteegi summa

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

- Isikuandmete allikad hõlmavad järgmisi registreid ja registripidajaid:
 - Pensioniregister (AS Pensionikeskus);
 - Eesti Hariduse Infosüsteem (Haridusministeerium);

- Statistikaamet (Rahandusministeerium)
- Registrate ja Infosüsteemide Keskus (Justiits- ja Digiministeerium)

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Andmed pseudonüümatakse vastavalt punktis 7 kirjeldatule. Volitatud töötlejani jõuavad pseudonümiseeritud andmed.

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.

Pseudonümiseeritakse isikukoodid, andmekoosseis on toodud punktid 9.2.

10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.

Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.

Unikaalse koodi loob uuringu alguses Statistikaamet. Teised registrid saadavad Statistikaametisse isikukoodiga oma registrist päritud andmed, mille puhul Statistikaamet asendab isikukoodid pseudonüümidega identifikaatoritega. Andmetele ligipääsu võimaldab Statistikaamet volitatud töötlejale ainult läbi Statistikaameti kaitstud uuringukeskkonna kasutamise, milles tuleb teostada vajalik analüüs ilma andmete keskkonnast välja liikumata. Koodivõtit säilitab Statistikaamet vastavalt oma sisemisele korrale.

10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus.

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg.

Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.

Registrid kustutavad päringus küsitud isikuandmed peale andmete edastamist Statistikaameti andmetöötluskeskkonda. Statistikaamet hävitab lepingu lõppedes päringuga juurde küsitud algandmed ja kõik projekti jaoks teadlaste keskkonda ette valmistatud pseudonüümide andmestikud. Neid andmeid, mis Statistikaametil on juba statistika tegemiseks olemas, ei hävitata.

Andmete säilitamine kuni 2027. aasta lõpuni on vajalik kuna uuringu tulemused avaldatakse eelretsenseeritavates rahvusvahelistes teadusajakirjades. Kvaliteetne teaduslik avaldamisprotsess on aeganõudev: andmete analüüs, teadusartiklite kirjutamine, eelretsenseerimine ja võimalikud parandusvoorud võtavad tiptasemel ajakirjade puhul tavaliselt 12–24 kuud. Teaduseetika nõuab, et algandmed oleksid säilitatud kuni tulemuste lõpliku avaldamiseni, et tagada tulemuste kontrollitavus ja reprodutseeritavus. Uuringu tulemusi plaanitakse esitleda rahvusvahelistel teaduskonverentsidel, kus retsensendid ja teised teadlased võivad esitada täiendavaid analüüsiküsimusi. Andmete kättesaadavus võimaldab vastata täpsustavatele päringutele ja viia läbi täiendavaid robustsuskontrolle.

Rakenduslikust aspektist toetab uuring Rahandusministeeriumi poliitikaanalüüsi. 2027. aasta Riigikogu valimiste järgselt võivad kerkida uued poliitikaalgatused finantsteadlikkuse valdkonnas, mille mõjuhinnanguks on vajalik võrdlusbaas varasematest andmetest. Rahandusministeeriumil on juba teada konkreetseid poliitilised huvid, mis võivad vajada

täiendavat analüüsi.

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i>	Jah. Teavitatakse ministeeriumi kodulehe ja sotsiaalmeedia kaudu.
11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁵	Isikuandmete töötlemine on ette nähtud seaduses, välislepingus või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohalduvas õigusaktis. Andmesubjekti teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud: • andmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekti huve, sest väljund on teaduslik üldistus.
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused⁶?	<u>Privaatsussätted Rahandusministeerium</u>

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse⁷ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	Ei
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	-

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Merike Saks
(allkirjastaja ees- ja perenimi)⁸

Digitaalselt
(allkiri ja kuupäev)

⁵ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

⁶ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

⁷ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

⁸ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).